

VIII. XIZMATLAR

2021- yil yanvar-dekabr oylarida bozor xizmatlari ishlab chiqarishning iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha hajmi 8 368,6 mlrd. so‘mni tashkil qildi va 2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan o‘sish 119,6 foizni tashkil etdi.

**Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha bozor xizmatlari ishlab chiqarish
(2021- yilning yanvar-dekabr oylari uchun)**

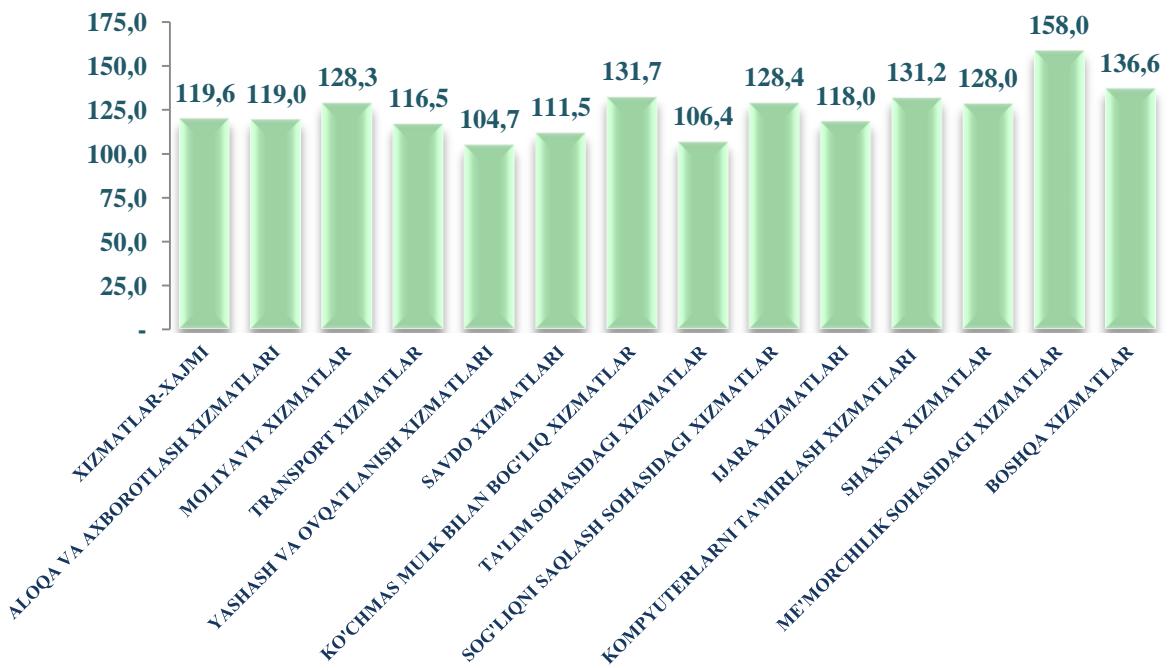
	<i>mldr. so‘m</i>	<i>O‘sish sur’ati, %</i>	<i>Jamiga nisbatan %</i>
Xizmatlar – jami	8 368,6	119,6	100,0
<i>shu jumladan asosiy turlari bo‘yicha:</i>			
aloqa va axborotlashtirish xizmatlari	420,4	119,0	5,0
moliyaviy xizmatlar	1 666,0	128,3	19,9
transport xizmatlari	2 000,8	116,5	24,0
shu jumladan: avtotransport xizmatlari	1 909,3	115,3	22,8
yashash va ovqatlanish xizmatlari	120,7	104,7	1,4
savdo xizmatlari	2 188,4	111,5	26,3
ko‘chmas mulk bilan bog‘liq xizmatlar	251,4	131,7	3,0
ta’lim sohasidagi xizmatlar	354,9	106,4	4,2
sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar	168,7	128,4	2,0
ijara xizmatlari	173,3	118,0	2,1
kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlar	336,3	131,3	4,0
shaxsiy xizmatlar	288,9	128,0	3,5
me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar	170,2	158,0	2,0
boshqa xizmatlar	220,8	136,6	2,6

Ko'rsatilgan bozor xizmatlari umumiyligi hajmida yuqori hajm savdo xizmatlari (2188,4 mlrd. so'm), transport xizmatlari (2008,6 mlrd. so'm), moliyaviy xizmatlar (1666,0 mlrd. so'm), aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (420,4 mlrd. so'm) ga to'g'ri keladi.

Eng kichik hajm, yashash va ovqatlanish xizmatlari (120,7 mlrd. so'm), sog'liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (168,7 mlrd. so'm), ijara xizmatlar (173,3 mlrd. so'm) ga to'g'ri keladi.

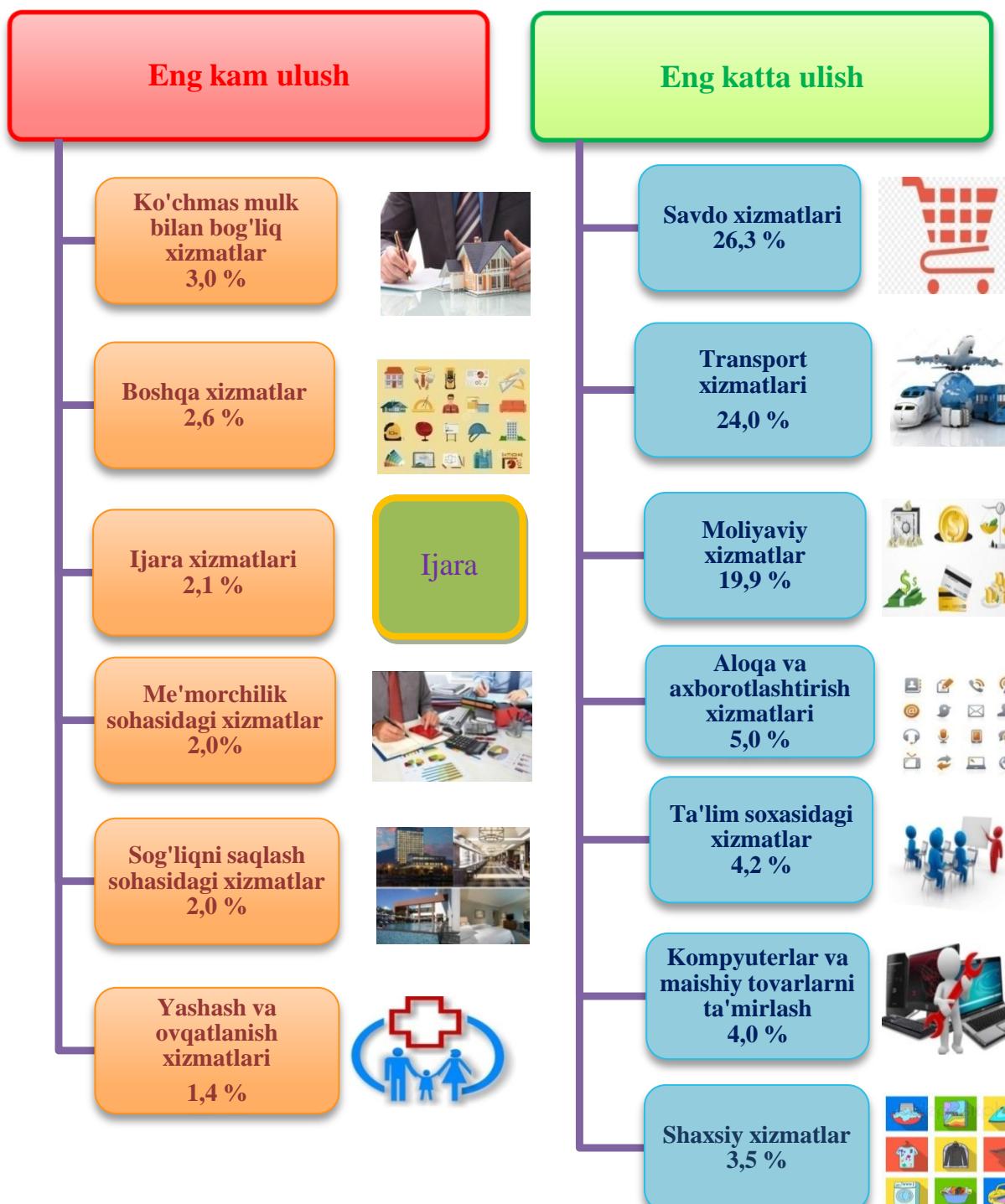
Shuningdek, me'morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (158,0 %), boshqa xizmatlar (136,6 %), ko'chmas mulk bilan bog'liq xizmatlar (131,7 %), kompyuterlar va maishiy tovarlarni ta'mirlash bo'yicha xizmatlar (131,3 %) va moliyaviy xizmatlari (128,3 %) o'sish sur'atlari yuqori bo'ldi.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi (2021-yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Xizmatlar tarkibida savdo xizmatlari – 26,3 % ulush bilan etakchi o'rinni egallaydi. Xozirgi vaqtida savdo sohasi iste'molchilarining bozor talabini shakllantirish jarayonida faol ishtirokchi xisoblanadi. Bugungi kunda savdo xizmatlari mamlakat iqtisodiyotida ko'rsatilayotgan xizmatlar umumiyligi hajmining sezilarli qismini tashkil etadi. Respublikada zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalangan holda chakana savdo tarmoqlari faol rivojlanmoqda.

**2021- yil yanvar-dekabr oylarida iqtisodiy faoliyat
turlari bo'yicha xizmatlar tarkibi**

Xizmatlar tarkibida eng katta ulushni savdo xizmatlari (26,3 %), transport xizmatlari (24,0 %), moliyaviy xizmatlar (19,9 %) va aloqa va axborotlashtirish xizmatlari (5,0 %) to‘g‘ri keladi.

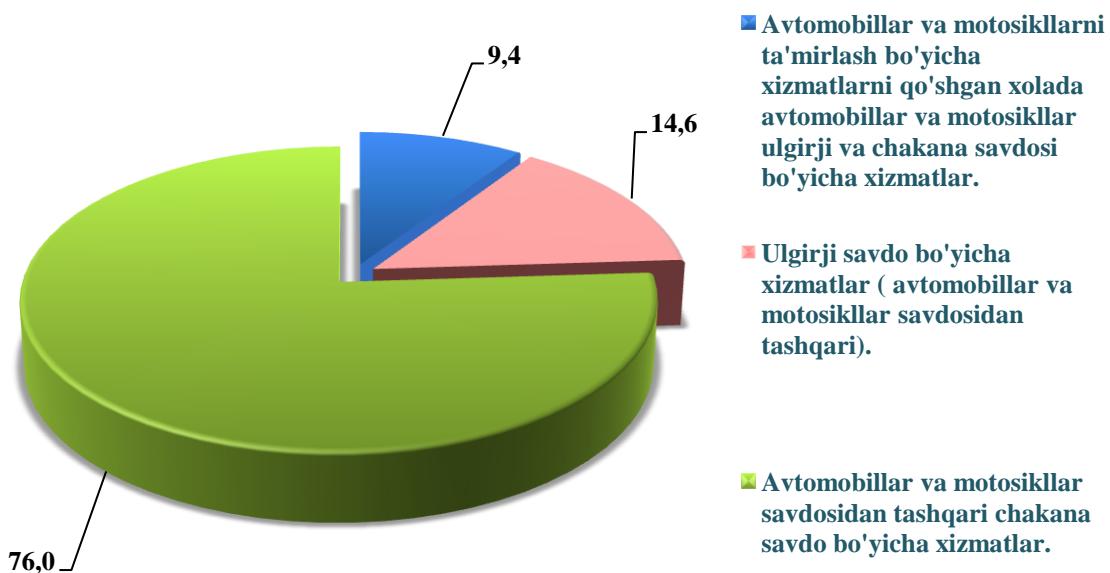
Xizmatlar umumiy hajmida past ulushlar yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar (1,4 %), sog‘liqni saqlash sohasidagi xizmatlar (2,0 %), shuningdek Me’morchilik, muhandislik izlanishlari, texnik sinovlar va tahlil sohasidagi xizmatlar (2,0 %) ga to‘g‘ri kelgan.

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirishning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Bugungi kunda viloyatda olib borilayotgan bozor islohotlari jamiyatni rivojlantirishning eng muhim ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal qilishda xizmat ko‘rsatish sohasining rolini oshirishga katta ta’sir ko‘rsatadi. Xizmatlarning xilma-xilligi aholining katta qismini hayot sifati va farovonligini yaxshilash imkonini beradi.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida savdo xizmatlari hajmi 2188,4 mlrd. so‘mga teng bo‘ldi. Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 26,3 % ni tashkil etdi.

O‘tgan yilning shu davriga nisbatan savdo xizmatlarining hajmi 433,2 mln. so‘mga oshdi.

Savdo xizmatlarining tarkibi (2021- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

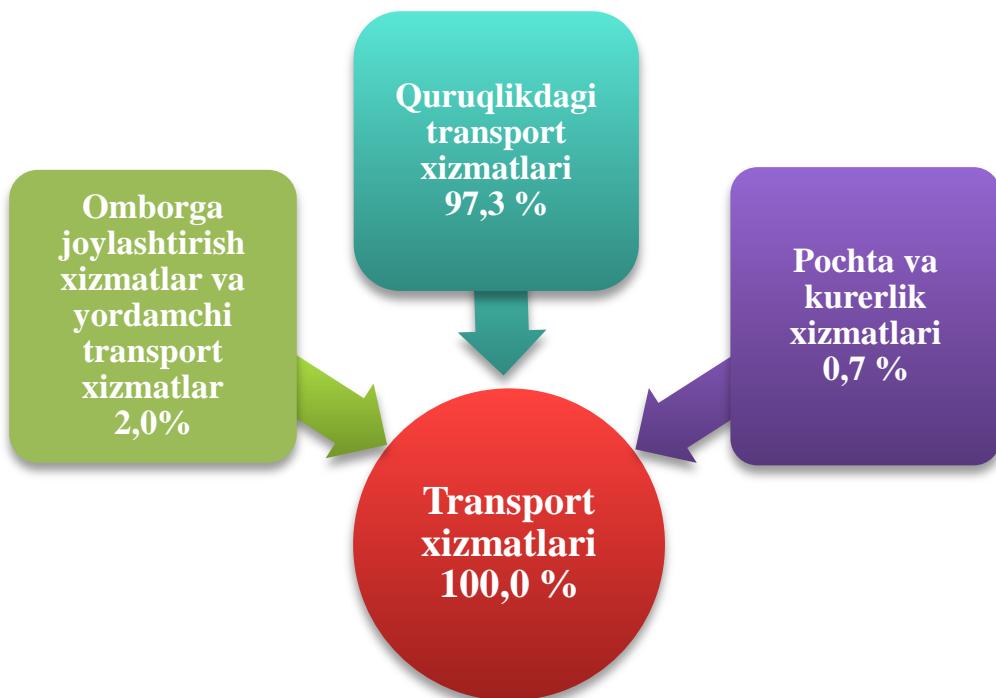
Savdo xizmatlari tarkibida avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo bo‘yicha xizmatlar katta salmoqqa ega bo‘lib, uning ulushi 76,0 % ni tashkil etadi.

Ulgurji savdo bo‘yicha xizmatlarning (avtomobillar va mototsikllar savdosidan tashqari) ulushi 14,6 % ga etdi.

Avtomobillar va mototsikllarni ta’mirlash bo‘yicha xizmatlarni qo’shgan holda avtomobillar va mototsikllar ulgurji va chakana savdosi bo‘yicha xizmatlar umumiy savdo xizmatlari hajmida 9,4 % ni egallaydi.

Transport xizmatlarining umumiy hajmida quruqlikdagi transport xizmatlari – 97,3 %, omborga joylashtirish xizmatlar va yordamchi transport xizmatlari – 2,0 %, pochta va kurerlik xizmatlari – 0,7 % ni tashkil etadi.

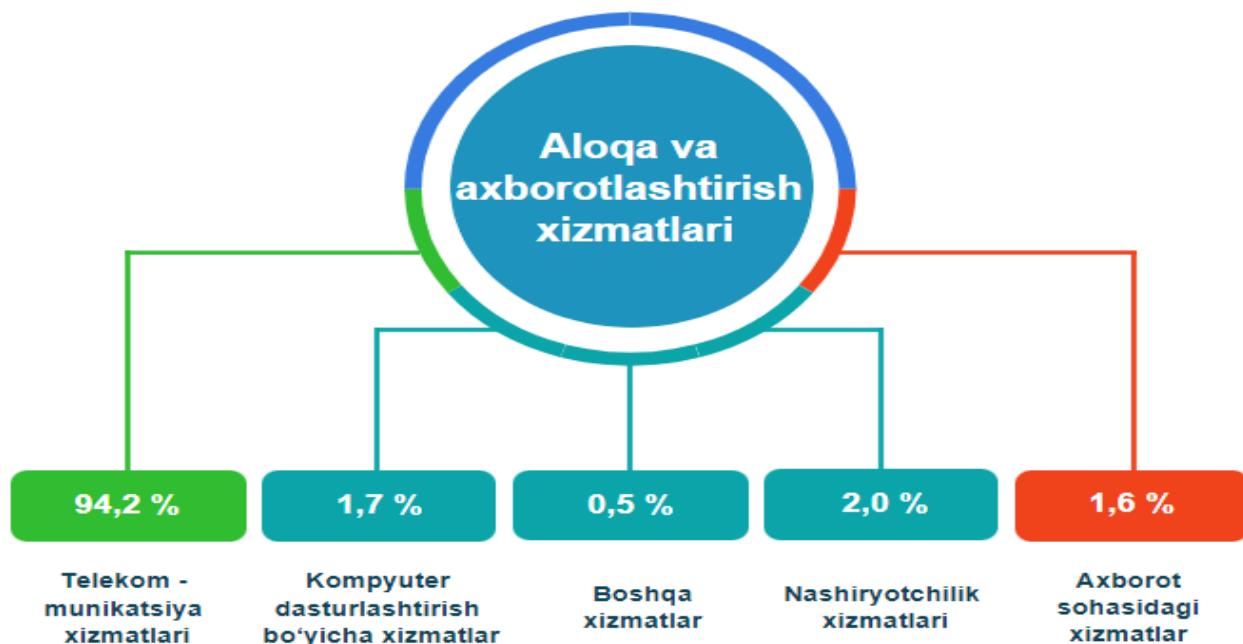
**Transport xizmatlarining tarkibi % da
(2021- yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) va moliya-kredit muassasalari xizmatlari tez rivojlanayotgan xizmat turlari hisoblanadi. Yangi texnologiyalarga va bozorni erkinlashtirish natijalariga tayanib, bu faoliyat turlari hozirgi vaqtida rivojlanishning yangi bosqichi sifatida paydo bo‘ldi va bugungi kunda jamiyatning texnologik taraqqiyoti va iqtisodiyotning globallashuvida hal qiluvchi rol o‘ynaydi.

Ko'rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish, AKT sohasida innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida yangi turdag'i xizmatlarning paydo bo'lishi aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmini oshirishga ta'sir ko'rsatadi.

**Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari tarkibi, %
(2021-yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

2021-yil yanvar-dekabr oylarida viloyat bo'yicha aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmi 420,4 mld. so'mga teng bo'lib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 119,0 % ni tashkil etdi. Ko'rsatilgan xizmatlar umumiy hajmidagi ulushi 5,0 % ni tashkil etdi.

Aloqa va axborotlashtirish xizmatlari hajmida eng katta ulush (94,2 %) telekommunikatsiya xizmatlari (simli va mobil aloqa xizmatlari, Internet, yo'ldosh aloqa xizmatlari va b.q.) hissasiga to'g'ri keladi.

Pul-kredit tizimini isloq qilish dasturida bank tizimini barqarorligini ta'minlash, xalqaro standartlarga muvofiq bank faoliyatini yanada takomillashtirish, qo'shimcha investitsiyalarni jalb qilish, bank va sug'urta tashkilotlariga ko'rsatiladigan axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalangan holda yangi xizmat turlarini joriy etish, moliyaviy xizmatlar hajmini yanada kengaytirishga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Zamonaviy bank xizmatlari ko'rsatish, jumladan "raqamli" banklar va chakana xizmatlar ko'rsatishga ixtisoslashgan bank bo'linmalarini tashkil etish uchun innovatsion bank texnologiyalarini joriy qilish, masofadan turib bank xizmatlarini ko'rsatish, to'lov tizimini yanada rivojlantirish moliyaviy xizmatlarning jadal rivojlanishiga yordam beradi.

Moliyaviy xizmatlarning tarkibi, %

(2021-yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Natijada, 2021-yil yanvar-dekabr oylarida ko'rsatilgan moliyaviy xizmatlar hajmi 1666,0 mlrd. so'mga teng bo'lib, o'sish 128,3 % ni tashkil etdi.

Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta va nafaqa ta'minoti bo'yicha xizmatlardan tashqari moliyaviy xizmatlar ulushi 91,7 % ustunlik qilmoqda. Moliyaviy xizmatlar umumiy hajmida sug'urta xizmatlarining ulushi 5,3 % ni, yordamchi moliyaviy faoliyat 3,0 % ni tashkil etdi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlar hajmida oziq-ovqat va ichimliklar bilan ta'minlash bo'yicha xizmatlar 83,8 % ulush bilan etakchilik qilmoqda. Yashash bo'yicha xizmatlar ulushi 16,2 % ga to'g'ri keladi.

Yashash va ovqatlanish bo'yicha xizmatlarning tarkibi, %

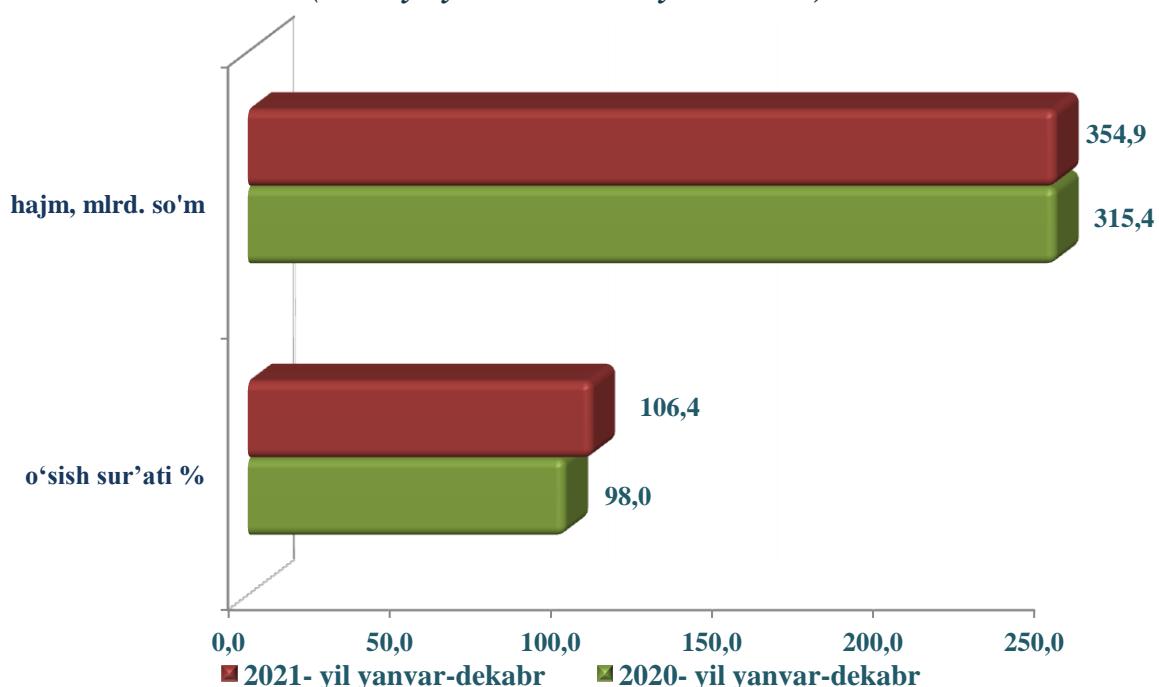
(2021-yil yanvar-dekabr oylari uchun)

2020- yil yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslanganda yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar ulushining ko‘payish omillaridan biri viloyatda turizm faoliyatini rivojlantirish xisoblanadi. Jahonga mashhur Xiva shahrining tarixiy yodgorliklari, zamonaviy shahrlar, O‘zbekistonning betakror tabiatni, noyob milliy taomlari, shuningdek, xalqimizning betakror mehmondo‘stligi sayohatchilarni o‘ziga jalb qiladi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlarning o‘sish sur’ati 104,7 % ni tashkil etdi.

**Ta’lim sohasidagi xizmatlarning hajmi va o‘sish sur’ati,%
(2021- yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

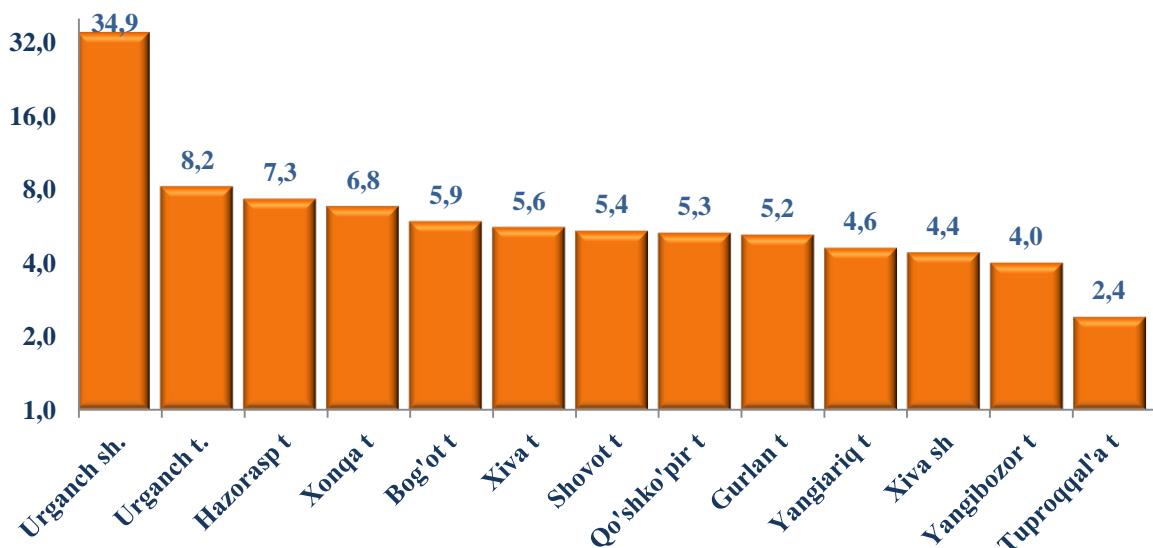
Ta’lim sohasida amalga oshirilayotgan tub islohotlar birinchi navbatda ong va fikrleshadagi ijobjiy o‘zgarishlarni qo‘llab-quvvatlab, ma’naviyatni yuksaltirishga hissa qo‘shadi. 2021 yilning yanvar-dekabr oylarida ta’lim sohasida ko‘rsatilgan xizmatlar hajmi 354,9 mlrd.so‘mga teng, o‘sish sur’ati esa 106,4 % erishildi.

O‘tgan yilning yanvar-dekabr oylari bilan taqqoslanganda ta’lim sohasidagi xizmatlarning hajmi 39,5 mln. so‘mga oshdi.

2021- yil yanvar-dekabr oylarida shahar va tumanlar kesimida ko‘rsatilgan xizmatlar hajmi

	<i>mlrd. so‘m</i>	<i>O‘sish sur’ati, % da</i>	<i>Jamiga nisbatan ulushi, % da</i>
Xorazm viloyati	8 368,6	119,6	100,0
Urganch shahri	2 931,8	118,8	34,9
Xiva shahri	367,8	135,6	4,4
<i>tumanlar:</i>			
Bog‘ot	497,6	119,3	5,9
Gurlan	435,5	116,0	5,2
Qo‘shko‘pir	444,3	117,2	5,3
Urganch	682,9	117,2	8,2
Hazorasp	607,3	117,3	7,3
Tuproqqał'a	196,8	148,9	2,4
Xonqa	568,9	116,4	6,8
Xiva	467,1	130,2	5,6
Shovot	453,0	116,4	5,4
Yangiariq	381,7	115,1	4,6
Yangibozor	333,9	120,7	4,0

**Viloyat bo‘yicha xizmatlarning umumiyligi shahar va tumanlarning ulushi
(2021- yil yanvar-dekabr oylari uchun)**

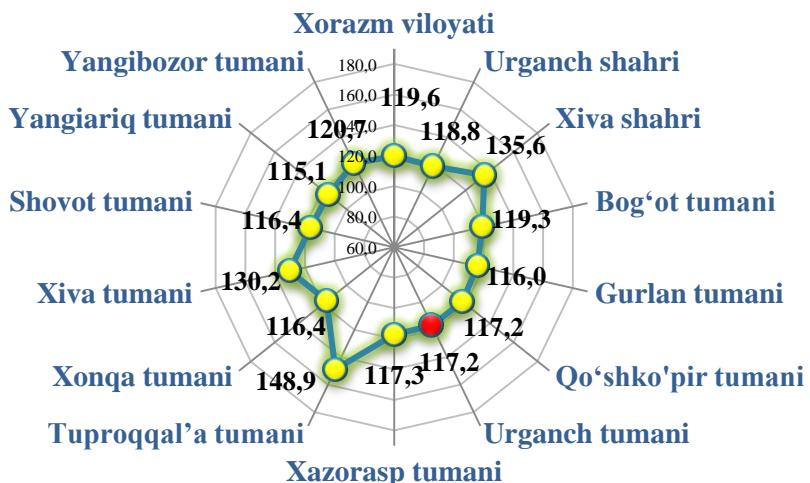

Xizmatlar sohasining rivojlanishida eng katta ulush Urganch shahri (34,9 %), Urganch (8,2 %), Hazorasp (7,3 %), Xonqa (6,8 %) tumanlarida kuzatilmoqda.

Ko‘rsatilgan xizmatlar umumiy hajmida eng kichik ulushlarni Xiva shahri (4,4 %), Yangibozor tumani (4,0 %), Tuproqqa'l'a tumani (2,4 %) egallaydi.

Hududlar bo‘yicha bozor xizmatlarining o‘sish sur’ati, %

(2021-yil yanvar-dekabr oylari uchun)

2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, 2021-yil yanvar-dekabr oylarida eng yuqori o‘sish sur’atlari Tuproqqa'l'a tumani (148,9 %), Xiva shahri (135,6 %), va Xiva tumanida (130,2 %) qayd etildi.

Xorazm viloyatida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmining har oyda o‘sishi kuzatilmoqda. Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan 947,5 ming so‘mga oshib, 4 384,5 ming so‘mga teng bo‘ldi. O‘sish sur’ati 117,8 % qayd etildi.

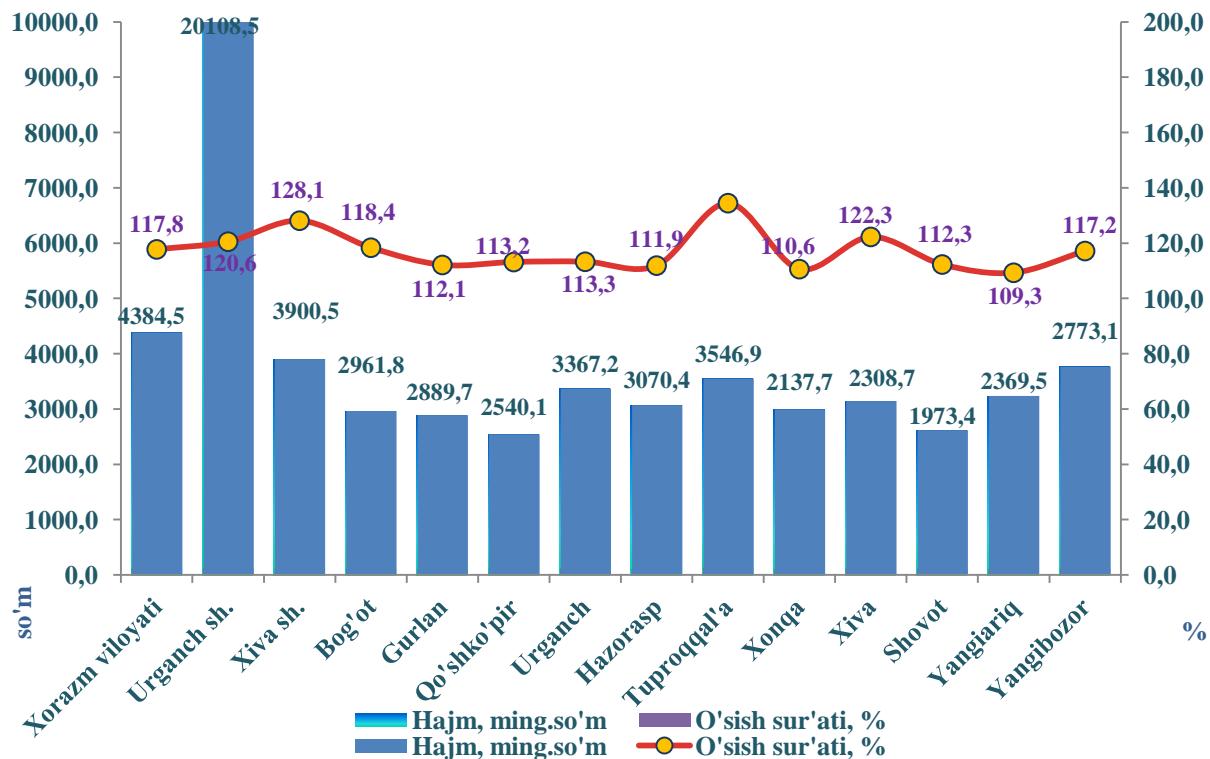
Viloyat bo‘yicha aholi jon boshiga ko‘rsatkichlar

(2021- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Xizmatlar sohasini rivojlantirish ijtimoiy yo‘naltirilgan bozor iqtisodiyotini shakllantirish uchun eng muhim shartlardan biri hisoblanadi. Mamlakatimizda amalga oshirilayotgan bozor islohotlarining ijobjiy natijalari xizmatlar sohasini yanada rivojlantirish, jamiyatni rivojlantirishning eng muhum ijtimoiy-iqtisodiy vazifalarini hal etishda uning rolini oshirish bilan uzviy bog‘liqdir.

Shahar va tumanlar bo‘yicha aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining hajmi va o‘sish sur’ati

Aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng yuqori ko‘rsatkich Urganch shahrida (20108,5 ming so‘m), Xiva shahrida (3900,5 ming so‘m), Yangibozor tumani (3763,1 ming so‘m) va Tuproqqa'l'a tumani (3546,9 ming so‘m) ga to‘g‘ri keladi.

Hududlar o‘rtasida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan xizmatlar bo‘yicha eng past ko‘rsatkich Qo’shko’pir (2540,1 ming so‘m), Shovot (2618,5 ming so‘m) va Gurlan (2889,7 ming so‘m) tumanlarida kuzatildi.

2020- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, 2021-yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga ko‘rsatilgan bozor xizmatlarining eng yuqori o‘sish sur’atlari Tuproqqa'l'a tumani (134,5 %) va Xiva shahrida (128,1 %) qayd etildi.